

Turvaako uusi eduskunta rauhaa?

Edustajaehdokkaitten vastauksia
Tulenkantajain Seuran
kiertokyselyyn.

M. Ampuja
Frans Keränen
Väinö Lassila
Mauri Ryömä
Max Sergelius
Cay Sundström
K. H. Wiik
Väinö Voionmaa
Eino Yliruusi

Julkaisija:
Tulenkantajain Seura r.y.

Hinta 1 mk.

HELSINKIIN
YLIOPISTON
KIRJASTO

1933-36

Sota Kiinassa
Sota Etelä-Amerikassa
Sota Abessiniasa

„Sodanvaara Europassa
suurempi kuin 1914 alussa“

1936-39

miten hoidetaan rauhan-
as i a a? Kenelle uskot rau-
hanasiassa määräämisval-
lan?

Tutki ja toimi!

Kysymykset.

Allekirjoittanut seura on pitänyt tehtävänään, poliittisesti puolueettomana toimien, työskennellä tärkeiden yleisinhimillisten aatteiden ja sivistyskysymysten edistämiseksi. Milloin olemme nähneet jonkun näistä pyrkimyksistä tai aatteista uhatuksi, emme ole halunneet välttää selvää taisteluasennetta sen puolesta. Näin olemme tänä sotasuunnitelmien aikakautena joutuneet kamppailuun myös rauhanaatteen puolesta, ja katsomme nyt edessäolevien vaalien merkitsevän tärkeätä askelta tässä kamppailussa.

Sentähden olemme päättäneet kiinnittää valitsijain huomiota rauhankysymykseen. Parhaimmaksi ja puolueettomimmaksi keinoksi tähän olemme taas nähneet antaa useille eri puolueiden edustajaehdokkaille tilaisuuden suunnitelmassamme lentokirjasessa lausua mielipiteensä eräistä tähän kysymykseen liittyvistä ja ajankohtaisista seikoista. Pyydämme Teitä, arvoisa edustajaehdokas, lyhyesti vastamaan seuraaviin kysymyksiin.

1. Mitä mieltä olette hallituksen päätöksestä olla suorittamatta Suomen Rauhanliitolle eduskunnan myöntämää 15.000 mk:n apurahaa?

2. Katsotteko rauhantyötekijöihin nähden toimeenpantujen työlupaselkkausten ja mm. kiihoituslain nojalla nostettujen syytteiden olevan rauhantyölle eduksi?

3. Kumpaa suuntautumista pidätte maallemme edullisempänä, demokraattisiin maihin vai nykyiseen Saksaan päin.

4. Mitä mieltä olette esim. IKL:n ja kokoomuspuolueen taholta esitettyyn vaatimukseen Suomen eroamisesta Kansainliitosta?

5. Pidätekö oppikoulujen Karjala-seurojen ehdotuksen so-tilasopetuksen ottamisesta oppikoulujen ohjelmaan tarpeellisenä toteuttaa?

Tulenkantajain Seura r.y.

M. Ampuja (sos.dem.)

Eduskunnan on saatava tahtonsa voimaan rauhanpolitiikassakin

Arvoisain kysymysten johdosta, pyydän lyhyesti vastata seuraavaa:

1) Hallituksen kieltäytyminen maksamasta Suomen Rauhanliitolle eduskunnan myöntämää pientä määrärahaa, on palvelus taantumuksellisille militaristipiireille. Hallituksen menettelyn syyt ovat keksittyjä, joilla ei ole riittävää asiallista perustetta. Eduskunnan olisi saatettava tahtonsa voimaan korottamalla määrärahaa rauhantyön tukemiseksi.

2) Syytteiden nostaminen rauhanliikkeen edustajia vastaan keksittyjen työlupakieltojen tai muitten samanlaisten syytten perusteella, on osoitus epäterveestä ja heikosta demokration tunnosta. Sellainen menettely on saatava lopputaan.

3) Suuntautuminen ulkopoliittisesti demokraattisiin maihin on pienelle kansalle ainoa luonnollinen. Mutta hallituksen olisi myös sisäpolitiikkansa hoidettava noiden demokraattisten maiden henkeen tullakseen vertaiseksi vertaisensa seurassa.

4) Kansainliittoon suhtautuminen on näitten demokraattisten kansain kanssa yhdenmukaisesti hoidettava.

5) Monet rauhantyötä kannattavat henkilöt jo nyt ovat tunteneet huolestumista militaristisen ja sinimustahengen tunkeutuessa koulujen piiriin, ettei lapsille voida saada siiveellistä kasvatusta. Nuo huolestumisen ilmaukset ovat oikeutettuja ja näinollen on koulujen militarisoitua ehdottomasti vastustettava.

Pidän muuten erittäin tärkeänä, että joitakin radikaalisia aineksia, näissä poikkeuksellisissa oloissa, jolloin maan porvaristo yleensä toimii väärissä vapaussota-, kansalaissota-tunnelmissa, militarismin ja kansalliskiihkon lietsonnassa, toimii tuota hurmahenkistä kiihkoilua vastaan. Sellainen toiminta ansaitsee täyden tunnustuksen.

Puistolassa 11. 6. -36.

Frans Keränen (ed.)

Hallitus osoittanut kylmyyttä rauhantyötä kohtaan

Tulenkantajain Seura r.y. on tiedustellut mielipidettäni eräistä rauhankysymykseen liittyvistä ajankohtaisista seikoista. En näe olevan aihetta kieltäytyä tehtyihin kysymyksiin vastaamasta, vaan päinvastoin pidän asianmukaisena ja kohtuullisena, että valitsijat saavat tietää edustajaehdokkaiden käsitykset kulloinkin esiintyvistä asioista.

1) Hallituksen päätös olla suorittamatta Suomen Rauhanliitolle eduskunnan myöntämää 12,000 markan apurahaa oli mielestäni outo. Siihen sisältyi pyrkimystä eduskunnan päätösten syrjäyttämiseen, milloin ne eivät ole sopusoinnussa toimeenpanevan vallan politiikan kanssa, ja kylmyyttä rauhantyötä kohtaan sellaisenaan, vaikka tätä työtä edellyttää jo Suomen jäsenyys kansainliitossa. Tyydyttäviä perusteluja päätöksen puolustukseksi ei ole esitelty.

2) Rauhantyöntekijöihin nähden sovelletut työlupaesteet ovat vahingoittaneet rauhantyötä ja lisäksi maamme mainetta oikeusvaltiona, sitäkin enemmän, kun niitä on kohdistettu arvossapidettyihin ulkomaalaisiin. Ne samoin kuin kiihoituslaki ovat antaneet huonon todistuksen olojemme vakavuudesta.

3) Suuntautuminen demokraattisiin maihin, lähinnä Skandinaviaan ja Englantiin, on maamme oleellisimpien etujen kannalta ainoa mahdollinen. Tämä on myös parhaiten sopusoinnussa kansamme historiallisen kehityksen, sen luonteen ja vapauden rakkauden sekä kansanvaltamme perusteiden säilymisen kanssa.

4) Suomen on pysyttävä edelleen kansainliiton jäsenenä. Kansainliitossa voivat pienet vallat saada äänensä kuuluville omia elinehtojansa ja koko kansainvälistä politiikkaa koskevissa kysymyksissä. Kansainliiton peruskirjan puitteissa ja sitä jatkuvasti kehittämällä voidaan luoda kollektiivinen turvallisuus- ja oikeusjärjestys nykyistä tehokkaammaksi. Tätä työtä on Suomenkin tuettava, koska sillä ei voi olla muita ulkopoliittisia pyrkimyksiä kuin rauhan ylläpitäminen, hyvien naapurisuhteiden kehittäminen kaikille tahoille ja kansainvälisen yhteistyön edistäminen.

5) Karjala-seurojen ehdotus sotilasopetuksen ottamisesta oppikoulujen ohjelmaan olisi toteutettuna yhtä turmiollinen kuin tarpeeton. Jo tähänastinen politikoiminen oppikouluissa on suuresti vahingoittanut niiden kasvatustehtäviä. Sotilas-

opetus veisi niiden työskentelyn kokonaan harhapoluille. Tällaisen opetuksen järjestäminen on taas tarpeetonta jo siitä syystä, että nuoriso voi saada sotilasopetusta säännöllisessä armeijassa ja suojeluskunnissa.

Lahdessa kesäkuun 12 päivänä 1936.

Väinö Lassila (ed.)

Suhtautumiseni näihin kysymyksiin on selvä

Tiedustelunne johdosta pyydän kunnioittavimmin ilmoittaa, että asemani Ihmisoikeuksien liiton perustavana jäsenenä ja sen puheenjohtajana, joka liitto on yhteistoiminnassa Suomen Rauhanliiton kanssa, on mielestäni selvänä todistuksena suhtautumisestani kaikkiin niihin asioihin, joita esittämisesänne kysymyksissä kosketellaan.

Mauri Ryömä (sos.dem.)

On saatava toinen hallitus

1. Koska hallitus kieltäytyessään suorittamasta Rauhanliitolle sen määrärahaa sivuutti eduskunnan päätöksen, on sen menettely meidän parlamentaarisen valtiojärjestyksemme vastainen. Kun se vielä kohdistui rauhantyötä vastaan, herää vakavia epäilyksiä *hallituksen rauhantahtoon* ja *ulkopoliittisiin päämääriin* nähden. Joka tapauksessa on todettava, että hallitus menettelyllään toteutti fascististen piirien tahdon, joka tunnetusti on ilmennyt räikeinä hyökkäyksinä Rauhanliittoa ja kaikkea rauhantyötä vastaan. Se, että hallitus perusteluna käytti *kiivoituslain* nojalla *Hitlerin kunnian* loukkaamisesta nostettua syytettä, osoittaa vain, mistä sen »Skandinaviaan suuntautuminen» on kotoisin niin ulko- kuin sisäpoliittisessakin suhteessa. *Kiihoituslaki on kumottava ja hallitus muutettava!*

2. On luonnollista, että tällaiset rettelöt ovat olleet — kuten niiden tarkoituskin on ollut — rauhantyölle vahingoksi. Tämä koskee varsinkin oikeusjuttuja, joista eräskin — insinööri Myrskyä vastaan — oli *siinä määrin aiheeton*, että jo raastuvanoikeus sen kumosi. Se, että n.s. *Etsivän Keskuspoliisin* taholta tässä jutussa esitettiin täysin erheellinen ja ajansuuntaamainen todistus ja että samaisen laitoksen taholta muutenkin on esiinnytty vihamielisesti rauhantyötä kohtaan, pakottaa epäilemään laitoksen sopivaisuutta. *Sen lakkautta-*

minen olisi ilmeisesti tarpeellinen. Se, että hallitus käyttää kiihoituslakia rauhantyötä vastaan, on eduskunnan tarkoituksen vastaista ja osoittaa samalla tämän lain epäonnistuneisuuden. Työlupaselkkaukset taas ovat ennenkaikkea olleet omiaan saattamaan hallituksemme ulkomailla naurunalaiseksi, mutta samalla vahingoittaneet koko maamme mainetta.

3. Katson, että minkäänlainen ystävällinen suhtautuminen nykyiseen fascistiseen Saksaan ei saa tulla kysymykseenkään, koska tällöin on ilmeinen vaara joutua sen sotasuunnitelmien uhriksi. Tässä suhteessa on saatava jyrkkä käännös: tiheät vierailumatkat Saksan ja Suomen välillä on saatava loppumaan ja Saksan vallanpitäjien kanssa yhteistyössä olevat *fascistiset järjestöt on viipymättä lakkautettava.* — Sitävastoin on suhteet esim. Skandinavian demokraattisiin maihin saatava paljon läheisemmiksi. Samoin pitäisin välttämättömänä, että tähänastinen vihamielinen suhtautuminen Neuvostoliittoon lopetettaisiin ja pyritäisiin yhteistyöhön sen kanssa rauhan turvaamiseksi.

4. Tämä vaatimus osoittaa, että nämä puolueet haluaisivat vapautua niistäkin velvoituksista, mitä Kansainliiton peruskirja säättää rauhan puolustamiseksi ja hyökkääjain rangaistamiseksi. Samalla se osoittaa, että niiden pyrkimyksiin kuuluu hävittää sekin tae, minkä Kansainliitto antaa kansainvälisen oikeuden voimassapitämiselle. Tähän vaatimukseen on vastattava toisella: *Suomen on liityttävä Kansainliittoon*, t.s. muodollinen kuuluminen on muutettava tosiasialliseksi, kansainliittopolitiikan vainoaminen on lopetettava, on kehitettävä joukkoliike *kollektiivisen turvallisuuden puolesta*. On saatava hallitus, joka tekee työtä kansainvälisten oikeusperiaatteiden puolesta.

5. Tämän ehdotuksen tarkoituksena — jo sen esittämisahokin paljastaa sen — on *koulujen militarisoiminen* ja oppilaiden kasvattaminen fascistisen hyökkäyspropagandan välikappaleiksi. Sen toteuttaminen on siis ehdottomasti torjuttava. Todellinen maanpuolustus-opetus meidän oloissamme merkitsee rauhantyön ulottamista kouluihinkin tehostamalla niiden opetuksessa *kansanvaltaisten oikeuksien ja kansainvälisten oikeusperiaatteiden merkitystä.*

Yleensä näyttää siltä, että niinkauan kuin nykyinen hallitus on vallassa, rauhantyötä vaikeutetaan ja fascistit saavat esteettä harjoittaa sotapropagandaansa. Sentähden tuleekin vaalien tärkeimmäksi tehtäväksi saada *eduskuntaan sellainen muutos, että nykyisen hallituksen korvaaminen vapaa mielisemmällä voitaisiin aikaansaada.*

Max Sergelius (Sv. vänstern - R. vas.)

Varken freds- eller annat kulturarbete kan uppviglingslagen befrämja

*Kiihoituslaki ei ole eduksi rauhantyölle eikä mil-
lekään muullekaan kulttuurityölle*

Arvoisan kiertokirjeenne johdosta on minulla kunnia muutamilla riveillä vastata niihin kysymyksiin, jotka olette asetanut kyselykaavakkeessanne. Vastaukset annan ruotsinkielellä, koska edellytän, että m.m. minun antamani selostukset on etupäässä tarkoitettu ruotsia puhuville.

1. Regeringsbeslutet att icke utbetala åt Fredsförbundet det belopp, Fmk. 12,000:—, som regeringen själv observerat i sin budget och som riksdagen beviljade efter en ingående diskussion, anser jag såväl ur budgeträttslig som ur parlamentarisk synpunkt vara fullkomligt ohållbart. I sammanhang härmed kan jag ej underlåta att uttala min förvåning över och mitt beklagande av att Riksdagens största grupp — den socialdemokratiska, som ger sig ut för att i högre grad än någon annan grupp önska befrämja fredsarbetet, icke tillräckligt effektivt hävdat riksdagens auktoritet gentemot regeringen.

2. Min uppfattning om uppviglingslagen och de så gott som oöverstigliga svårigheter dess tillämpning erbjuder för ett rättvist, billigt och ändamålsenligt bedömande av det muntligen framförda eller tryckta ordet har jag redan till allmänheten framfört i mitt yttrande på mötet den 3 juni (föreställt av Föreningen för människorätt) i Konservatoriet. Varken freds- eller annat kulturarbete kan denna lag befrämja.

3. En orientering mot de demokratiska staterna håller jag för oavvislig och anser att denna är den enda i längden hållbara plattform som vårt land kan bygga på. Endast i ett verkligt demokratiskt samhälle går rätten före makten och endast under denna förutsättning blir det möjligt för den enskilde att utveckla sina anlag och att få utrymme för sitt verksamhetsbegär och sin initiativkraft.

4. I dag som är måste vi med eller mot vår vilja konstatera att Nationernas Förbund t.v. i stort sett misslyckats i sin verksamhet. Men detta bevisar icke ännu att detta höga forum i fortsättningen med den uppgift det föresatt sig bleve obehövt. Orsaken till misslyckandet är främst och må-

hända enbart att söka i organisationsformen. Ett N.F., där folken, d.v.s. de självständiga staternas parlament äro företrädare och icke regeringarna såsom nu är fallet kommer otvivelaktigt att vara till gagn för befrämjande av freden nationerna emellan.

5. Den sista frågan vill jag endast besvara med ett kort »Nej».

1. Hallituksen päätös olla luovuttamatta Rauhanliitolle 12.000 mk:n määrärahaa, jonka se itse oli varannut sille budjetissaan ja jonka eduskunta myönsi asian käsittelyn jälkeen, osoittaa mielestäni sekä budjettioikeudelliselta että parlamentaariselta kannalta katsoen melkein täydellistä ryhdyttömyyttä. Samalla en voi olla lausumatta hämmästykseni ja valitteluni sen johdosta, että valtiopäivien suurin ryhmä, — sosialidemokraatit —, joka sanoo tahtovansa toimia voimakkaammin kuin mikään muu puolue rauhan hyväksi, ei ole kyllin tehokkaasti puolustanut valtiopäivien arvovaltaa hallitusta vastaan.

2. Käsitykseni kiihoituslaista ja niistä melkein ylipääsemättömistä vaikeuksista, joita sen soveltaminen tuottaa milloin lausuttua tai painettua sanaa on arvosteltava oikeudenmukaisesti, kohtuullisesti ja tarkoituksenmukaisesti, olen jo lausunut julkisesti kolmantena päivänä kesäkuuta Ihmisoikeuksien liiton järjestämässä kokouksessa Konservatoriossa. Tämä laki ei ole eduksi rauhantyölle eikä millekään muullekaan kulttuurityölle.

3. Suuntautumista demokraattisiin valtioihin pidän välttämättömänä; ja se on ainoa jatkuvasti kestävä pohja, jolle maamme voi rakentaa. Ainoastaan demokraattisessa yhteiskunnassa merkitsee oikeus enemmän kuin väkivalta, ja vain tämän edellytyksen vallitessa voi yksilö kehittää taipumuksiaan ja saada toimintahaluaan ja aloitekykyään vastaavan liikkumisalan.

4. Hetkenä sellaisena kuin nyt, on meidän, tahdoimmepa tai emme, myönnettävä, että Kansainliitto toistaiseksi on suurin piirtein katsoen epäonnistunut toiminnassaan. Mutta tämä ei todista vielä, että sen työn jatkaminen, minkä se on ottanut suorittaakseen, olisi tarpeetonta. Syyt epäonnistumiseen ovat ensikädessä ja ehkä yksinomaan löydettävissä organisatorisista seikoista. Kansainliitto, jossa ovat edustettuina kansat, s.o. itsenäiset valtiot, eikä hallitukset, kuten nyt on

asianlaita, tulee merkitsemään paljon kansojen välillä vallitsevan rauhan luomisessa.

5. Viimeiseen kysymykseen haluan vastata yhdellä sanalla: En.

Cay Sundström (sos.dem.)

Ei mitään yhteyttä Saksan ulkopolitiikan kanssa

Asettamiinne kysymyksiin haluan vastata seuraavasti:

1. Hallituksen menettely olla suorittamatta eduskunnan myöntämää apurahaa Suomen Rauhanliitolle on erittäin valitettava asia. Mutta siihen liittyy vielä toinen periaatteellinen puoli, joka tekee asian vakavaksi: hallitus ei noudata eduskunnan tahtoa, asettuu sen yläpuolelle eikä halua tukea aktiivista rauhantyötä. Kauniit julistukset eivät riitä; kannattamalla rauhantyötä olisi hallitus osoittanut, että se sisäpoliittisesti antaa kannatuksensa niille aineksille, joka ajavat tinkimättä rauhanpolitiikkaa. Tämä on yhtä tärkeätä kuin julistukset Skandinavian orientoitumisesta; sanat ja teot kuuluvat erottamattomasti yhteen.

2. Työlupaselkkaukset, nostetut syytejutut y.m. vahvistavat sitä mitä edellisessä kappaleessa mainitsin. Saksalaisten upseerien käynti ja esitelmät maassamme samaan aikaan kuin ulkomaalaisilta rauhanpuhujilta kielletään oikeus puhua rauhasta, on seikka, johon on syytä ryhtyä kiinnittämään vakavaa huomiota. Tuntuu omituiselta, että viranomaiset voivat kuunnella puheita Suomen rajojen laajentamisesta Uraaliin saakka vuosi vuodelta, mutta eivät voi kuunnella puheita taistelusta rauhan puolesta, ilman että silloin tällöin nostetaan syytteitä.

3. En ole koskaan kannattanut orientoitumista Saksaan päin, sillä olen aina epäillyt Saksan demokratian pysyvyyttä. Natsismin valtauspääsy parlamentaarista tiestä osoitti tämän otaksuman oikeaksi. Kiinteämpi yhteistoiminta Skandinavian päin, mutta myöskin lähempi yhteys ennenkaikkea Ranskan sekä myös Englannin kanssa on luonnollinen orientoituminen maalle, joka kutsuu itseänsä demokraattiseksi. Samalla on kuitenkin selvemmin kuin tähän saakka korostettava, että meillä ei ole mitään yhteyttä Saksan ulkopolitiikan kanssa. Ennen kuin tällainen julistus on saatu, saamme tottua siihen, että kaikenmoiset huhut Suomen ulkopolitiikasta edelleen tulevat jatkumaan maailman sano-

malehdistössä. Samalla on suhteet saatava normaalisiksi Neuvostoliiton kanssa, sillä edelleenkin puuttuu niiltä se ystävällisyyden leima, jonka täytyy vallita sellaisten naapurien kanssa, joilla on yhteinen päämäärä: rauhan säilyttäminen Euroopassa. Neuvostoliitto on tätä nykyä johtavimpia valtioita Euroopassa ja Kansainliitossa, sen liitto Ranskan ja Tshekkoslovakian kanssa on vetänyt sen muiden demokraattisten maiden toimintapiiriin, ja juuri siitä syystä meidän on kehitettävä suhteemme luottamuksellisiksi sen kanssa.

Kohdissa 4 ja 5 esitettyjä vaatimuksia — kokoomuksen, IKL:n ja AKS:n — on jyrkästi vastustettava. Luulen, että Suomen kansa tulevaisuudessa tulee tämän selvästi lausumaan. Se vain osoittaa mitä onnetonta tulevaisuutta kohti Suomi joutuisi kulkemaan, jos nämä herrat ensi vaaleissa pääsevät johtamaan asemaan maassamme. Mutta Suomen kansa muistaa bobrikoffilaisvuodet, kansalaissotaa seuranneen terrorikauden, lapualaishulinat ja Mäntsälän kapinat — ja siksi se tulee kääntämään näille »kansan ystäville» selkensä.

K. H. Wiik (sos.dem.)

Sos.dem. puolueen ohjelma ja toiminta on vastaus

Kirjeenne johdosta 8. 6. 36 huomautan, että siinä mainittuihin kysymyksiin saadaan aivan riittävän selvä vastaus, kun tutustuu puolueeni ohjelmaan ja sen tähänastiseen toimintaan eduskunnassa ja muualla. Tämän johdosta, ja koska ylipäänsä vastaan tällaisiin kysymyksiin korkeintaan silloin, kun jokin sosialidemokraattinen järjestö on ne asettanut, sallinette, että vastaukseni tässä tapauksessa rajoittuu ylläolevaan.

Väinö Voionmaa

Rauhantyötä vainotaan järjestelmällisesti samalla kuin harjoitetaan naurettavaa sotilasmainostusta ja silmitöntä sotakiihkoilua valtionkin laitoksissa

1. Kysymys on aineellisesti vähäpätöisestä, mutta aatteellisesti suuriarvoisesta asiasta. Hallituksen päätös olla

suorittamatta Eduskunnan myöntämää pientä apurahaa on tietenkin muotolaillisesti puolustettavissa, mutta on alkeellisenkin parlamentillisten periaatteiden vastainen ja todistaa eduskunnan vallan surkeaa heikkenemistä viime aikoina tietoisesti pönkitetyn hallitusvallan rinnalla. Kansainväliselle rauhanliikkeelle tuo teko niinkään on isku vasten kasvoja, sillä »Rauhaa kohti» lehti, jolle apuraha oli aiottu, on ainoa kaikissa kansanvaltaisissa maissa yleisesti kannatettua kansainvälistä rauhanliikettä asiallisesti ja arvokkaasti edustava äänenkannattaja tällä Euroopan kulmalla. Eivät tällaiset iskut myöskään osoita kovin suurta sananvapauden ja kirjallisuuden aistia. Mutta onko nykyiseltä hallituspuunalta voitu paljon muuta odottaakaan?

2. Vastattava samaa kuin edelliseenkin kysymykseen. Rauhantyön järjestelmällinen vainoaminen maassa, jossa naurettavaa sotilasmainostusta ja silmitöntä sotakiihkoilua saadaan vapaasti harjoittaa yleisradiossa ja muissa valtion laitoksissa, herättää epäilyä, että sillä taholla on peitettävänä paljon sellaista, joka ei siedä arvostelua eikä päivänvaloa.

3. Kysymys näyttää ensi näkemältä hiukan nurinkuriselta maassa, joka kuuluu Kansainliittoon ja on vastikään julkisesti suuntautunut Kansainliiton peruskirjan pohjalla seisoviin ja kaikkia muita valtiollisia sitoumuksia karttaaviin Skandinavian maihin. Mutta huomioonottamalla, että Kansainliittoon kuuluu sekä kansanvaltaisia maita, että Saksan tapaisia diktaattorivaltoja, on kysymys kuitenkin paikallaan, koska Suomi voi Kansainliiton piirissä toimia toiseen tai toiseen suuntaan. Toivottavasti maamme kansanvaltaisena maana etsii yhteistyötä muiden samoinajattelevain maiden kanssa kaikille kansanvaltaisille kansoille yhteisten ruhan ja oikeuden saattamiseksi vallalle kansainvälisessä elämässä.

4. Suomen eromista Kansainliitosta pitäisin valtiollisena itsemurhana. Kansainliitto on maailman nykyisellä kehityskaudella kansainvälisen valtiollisen elämän ainoalaatuinen keskuslaitos, jonka sijalle ei voitaisi saada mitään muuta vastaavanlaista. Sellainen se tulee varmaan vielä pitkät ajat olemaan. Mutta Kansainliitto toimii siihen suuntaan, mihin jäsenvaltiot panevat sen toimimaan. Kun nyt Suomen niin kuin kaikkien muidenkin pienten valtain turvallisuus ja tulevaisuus riippuvat yksinomaan siitä, että Kansainliiton peruskirjan rauhanomaiset pyrkimykset voittavat maailmanrauhaa uhkaavain sodanhaluisten suurvaltain anastuspyrkimykset, on maamme velvollisuus pysyä uskollisesti Kansainliitossa ja hartaasti työskennellä sen päämäärien saa-

vuttamisen hyväksi. Edessäolevat vaalit ratkaisevat tämän niinkuin koko muunkin kansainvälisen toimintamme suunnan alkavana eduskuntakautena.

5. Maassa, jossa yleinen asevelvollisuus on perustuslaissa säädetty ja jossa yleinen mielipide tällä hetkellä kannattaa verraten lujan puolustuslaitoksen ylläpitämistä ikävänä velvollisuutena, saattaisi sotilasmaiden vähentämisen vuoksi ja muilta käytännölliseltä kannalta ehkä harkita sotilasopetuksen antamista koulunuorisolle. Mutta koska puolustuslaitoksen, jos minkään, tulee olla kansankokonaisuuden yhteinen laitos, tulisi sellaisen opetuksen kohdistua kansan koko nuorisoon, mikä taas on mahdotonta, koska kansakoulunuoriso ei ikäsuhteittensa vuoksi voi tässä tulla kysymykseen. Oppikoulunuorisoon tällaista opetusta ei voi supistaa, koska oppikoulut pääosaksi ovat porvarillisten kansankerrosten erikoisia ja niiden luokkaetuja palvelevia laitoksia ja koska niissä annettu sotilasopetus suojeluskuntalaitoksen tavoin hajoittaisi ja heikentäisi kansanvaltaisen valtion ja kansankokonaisuuden puolustuksen eheyttä ja voimaa eikä suinkaan niitä vahvistaisi.

Eino Yliruusi

Määrätietoinen sotapoliittinen johto painostaa hallitusvaltaakin

Kansanedustajaehdokkailla osoittamanne kyselyn johdosta haluan esittää vastauksenani, vaikka minun, niinkuin edustamani puolueenkin, kanta esitettyihin kysymyksiin nähden, on aikaisemminkin tullut esitetyn, seuraavaa:

Esitettyihin kysymyksiin voisi vastata yhdellä vastauksella, jolloin sen tulisi kuulua:

Olen rauhanpolitiikan kannattaja, ja senvuoksi en voi hyväksyä sitä rauhanpolitiikan vastaista toimintaa, jota fascistiset ja fascististävälliset piirit meillä ovat harjoittaneet saaden jopa maan virallisen hallituspolitiikankin useasti palvelemaan tarkoituksiaan.

Jos esitettyjä kysymyksiä taasen tarkastaa erikseen, niin on S. Rauhanliiton apurahan kieltämisellä kaksi huomattavaa merkitystä. Ensinnäkin se merkitsee vakavaa ennakkotapauksista parlamenttarismin syrjäyttämiseksi hallitusvallan hyväksi, mutta sen lisäksi ovat apurahaa vastustaneet piirit halunneet apurahan kieltämisellä saada osoitetuksi, että maan hallitusvalta ei edes periaatteessa voi hyväksyä rau-

hanpolitiikkaa, samalla kuin maan puolustuspyrkimykset täten myönnetään luonteeltaan sotapoliittisiksi.

Otaksun, ettei hallituksen toimenpiteitä tässä asiassa sen paremmin kuin työlupaselkkauksissa tai kiihoituslakisyyt-
teiden antamisessa ole välittömästi ohjannut militaristinen henki, mutta sen sijaan olen lujasti sitä mieltä, että kaikkien niiden erilaisten voimien takana, joiden toimeenpaneman propagandan ja painostuksen alaisena hallitusvaltakin näyttää toimivan, on määrätietoinen, suunnitelmallinen, kaikille aloille ulotettu sotapoliittinen johto, joka käsitykseni mukaan sijaitsee Saksassa ja on tarkoitettu palvelemaan Saksan valloitus suunnitelmia.

Edellisestä jo selvinnee, että maamme etujen mukaista on, koettaa suuntautua nimenomaan sellaisiin maihin, joiden omaan puolueettomuuteen voidaan luottaa ja joidenka rauhanpolitiikan takeena on riittävän voimakas kansanvalta.

Kansainliiton politiikka on joutunut viimeaikoina kokemaan ankaria nöyryytyksiä, mutta se on johtunut nimenomaan johdonmukaisuuden puutteesta rauhanpolitiikkaa ajettaessa. Rauhan ja sodan välillä ei voi olla kompromissia. Meidän on pysyttävä kansainliiton jäsenenä ja voimme mukaan tuettava siinä muiden pienten valtojen omaksumaa rauhanpolitiikkaa.

Karjala-seurojen ehdotus sotilasopetuksen ottamisesta oppikoulujen ohjelmaan ei ole vilpittömän puolustustahdon synnyttämä, vaan palvelee sekä yhtenä renkaana ketjussa sotapsykoosin luomisessa. Senkin vuoksi on siihen suhtauduttava jyrkästi torjuen.

Tulenkantajain Seura

on julkaissut toisenkin vaalikirjasen

Rauhanrintama vaaleihin

SISÄLTÄÄ:

CAY SUNDSTRÖM:

Locarnon rauhastako uuteen maailmansotaan?

MAURI RYÖMÄ:

**Sodanvastainen kansanrintama Suomessa loka—
maaliskuulla 1936.**

KAISU-MIRJAMI RYDBERG:

Naiset, kodit ja rauhantyö.

Pyydämme niitä henkilöitä, joille tätä kirjasta on lähetetty useampia kappaleita, ystävällisesti toimittamaan ne myydyiksi ja tilittämään ne osoitteella Elvi Sinervo, Saariniemenkadun 1 C 54. Samalla osoitteella saa kirjasia tarpeen vaatiessa lisää.

Kansalainen!

*Ennenkuin äänestät
ota selvää, onko kannattamasi
edustaja käytännössä rau-
hantyon kannalla?*

Neljän puolueen äänestäjät löytävät tämän kirjasen kirjoittajista rauhanpolitiikkaa vaativia edustajaehtokkaita.

Äänestä eduskuntaan aktiivista rauhanväkeä—turvaat rauhaa.
